

Prezídium COGECA, 22. apríla 2021

Prezídium COGECA

Predsedala podpredsedníčka Cogeca Agnieszka Maliszewska (PL).

Správa o činnosti prezidenta Cogeca a generálneho tajomníka

Prezident Cogeca Ramón Armengol sa stretol s komisárom pre poľnohospodárstvo Januszom Wojciechowskim, s prezidentom Medzinárodnej konfederácie európskych pestovateľov repy (CIBE) Franckom Sanderom a prezidentom Európskeho zväzu mliekarenského priemyslu (EDA) Michelom Naletom. Takisto sa stretol s profesorom Fredericom Leroyom (ULB), s ktorým Copa a Cogeca spolupracujú na komunikačnej kampani na podporu živočíšnej výroby.

Výmena názorov s členmi Európskej komisie Nicolasom von Lingenom, Bernardom Van Goethemom a Danielou Planchensteinerovou o dohode o obchode a spolupráci EÚ - UK

Nicolas von Lingen označil dosiahnutú dohodu za veľmi dobrú, zdôraznil najmä nulové clá a kvóty na všetok tovar a výrobky. UK sa však rozhodlo opustiť jednotný trh, preto nastanú určité netarifné prekážky na oboch stranách. Zmienil sa o obave z dôsledku jednostranného rozhodnutia UK odložiť vykonávanie kontrol medzi Severným Írskom a ostatnými časťami UK až do začiatku októbra, ako ukladá Protokol o Írsku.

Bernard Van Goethem sa zameril na špecifické dopady dohody týkajúce sa sanitárnych a fyto-sanitárnych pravidiel (SPS). Kvôli rozhodnutiu UK neprebrať pravidlá SPS od EÚ, pristupuje EÚ k UK ako k akejkoľvek tretej krajine. Čo sa týka vývozu z EÚ, UK zavádza kontroly a certifikačné požiadavky v postupných fázach, ktorých termíny 11. 3. 2021 odložilo. Fyzické sanitárne a fyto-sanitárne kontroly sa začnú vykonávať až od 1. 1. 2022, od 1. 10. 2021 sa budú vyžadovať zdravotné vývozné certifikáty pri tovare živočíšneho pôvodu.

Daniela Planchensteinerová prezentovala štatistiky o vzájomnom obchode EÚ a UK. Upozornila, že UK je pre export poľnohospodársko-potravinárskych výrobkov najdôležitejšie odbytisko EÚ. V decembri 2020 sa vývoz z EÚ do UK zvýšil o 12 % oproti trojročnému priemeru, dovoz z UK do EÚ sa v rovnakom období zvýšil o 30 %. Od začiatku roku 2021 došlo k poklesu vývozu z EÚ do UK o 23 % a z UK do EÚ o 66 %, a to najmä z dôvodu zavedenia SPS pravidiel.

V diskusii upozornil IE reprezentant na vysoké náklady dodržiavania SPS pravidiel, NL reprezentant zas na problém týkajúci sa obchodu so zemiakmi na výsadbu. UK reprezentantka podporila NL reprezentanta. K bezproblémovému vykonávaniu kontrol dovozu živých zvierat do EÚ treba vytvoriť kontrolné miesta v BE, FR a NL, vláda UK sa zmieňuje aj o možnom zákaze vývozu živých zvierat na porážku.

Bernard Van Goethem zopakoval, že UK je od 1. 1. 2021 treťou krajinou a platia pre ňu rovnaké pravidlá ako pre každú inú tretiu krajinu. UK sa však stále môže rozhodnúť uplatňovať SPS pravidlá EÚ. Uviedol, že v členských štátoch je len malá voľa vybudovať kontrolné miesta pre živé zvieratá, preto UK prichádza s myšlienkou zákazu vývozu živých zvierat.

Nicolas von Lingen za fundamentálne označil rozhodnutie UK opustiť jednotný trh EÚ a jeho pravidlá. Upozornil aj na brexitovú rezervu, ktorá má pomôcť najviac postihnutým štátom. Zástupca Severného Írska a aj viacerí reprezentanti iných krajín vyjadrenia zástupcov Komisie označili za nedostatočné a podporili požiadavku nájsť spoločné pravidlá, keďže situácia v Severnom Írsku je špecifická.

Na otázku SE reprezentanta o postupe Komisie v prípade, ak UK prijme nové šľachtiteľské techniky,

Bernard Van Goethem uviedol, že treba zohľadniť rozsudok Európskeho súdneho dvora a tento proces ešte nebol ukončený.

Schválenie návrhu diskusného dokumentu Copa a Cogeca o stratégii pre metán

Stratégiu zverejnila Komisia 14. 10. 2020, návrh dokumentu Copa a Cogeca predstavuje aktualizáciu pozície z roku 1990. Návrh bol prijatý bez námietok.

Schválenia žiadostí poľnohospodárskych organizácií o partnerstvá v Copa a Cogeca

Žiadosť Gruzínskeho združenia poľnohospodárov o status privilegovanej partnerskej organizácie bola prijatá.

Žiadosť Islandskej asociácie poľnohospodárov o status partnerskej a privilegovanej partnerskej organizácie bola prijatá.

Žiadosť Národnej federácie poľnohospodárov Republiky Macedónsko o status partnerskej organizácie bola prijatá.

Generálny sekretár uviedol, že aj portál AgriInfo bude v blízkej budúcnosti aktualizovaný a nové organizácie by mali mať k portálu s dokumentmi prístup.

Aktualizované informácie o reforme SPP 2020+

SPP: PT usiluje o dosiahnutie politickej dohody do konca mája, sekretariát neustále sleduje vývoj. Viac sa tomu bude venovať rokovanie pracovnej skupiny pre SPP 28. 4. 2021.

V diskusii ES zástupca upozornil na negatívne dopady pozmeňovacieho návrhu Parlamentu o úprave článku 53 CMO nariadenia, ktorý by oslabil definíciu organizácie výrobcov. Pripomienku podporili aj zástupcovia DE, GR, FI, IT, RO, FR a PT.

Klimatický zákon EÚ: Európske inštitúcie sa 21. 4. 2021 dohodli na ciele znížiť do roku 2030 emisie skleníkových plynov o 55 % v porovnaní s rokom 1990. Sekretariát tento ambiciózny cieľ víta, poukazuje na príležitosti, ktoré môžu poskytnúť poľnohospodárstvo a lesníctvo.

Kódex správania pre zodpovedné obchodné a marketingové postupy: Bližšie informácie počas prezídia Copa 23. 4. 2021.

Pohotovostný plán na zaistenie dodávok potravín a potravinového zabezpečenia: Komisia v nadväznosti na krízu Covid-19 posudzuje odolnosť potravinového systému EÚ, vyzvala na zodpovedanie dotazníku prístupného do 3. mája.

Taxonómia a udržateľné financovanie: Komisia zverejnila 21. 4. 2021 delegovaný akt k taxonómii v oblasti klímy, z ktorého je poľnohospodárstvo zatiaľ vyňaté. Pre Copa a Cogeca je dôležité, aby po dokončení reformy SPP bolo aj poľnohospodárstvo súčasťou taxonómie.

Európska zelená dohoda (EZD): Všeobecne Copa a Cogeca princípy EZD podporujú, ale Komisia náležite nezohľadňuje dopady navrhovaných cieľov. Komisia plánuje vykonávať posúdenia dopadov zvlášť ku každému konkrétnemu predloženému legislatívnemu návrhu, sekretariát preto pristúpil k zadaniu vlastných štúdií. Na jednej, ktorá sa týka rastlinnej produkcie, sa podieľa spolu s CropsLife Europe, druhá sa týka živočíšnej produkcie a vedú ju Copa a Cogeca. Výsledky zatiaľ nie sú k dispozícii. DG AGRI pripravuje vlastnú štúdiu, ale nie posúdenie dopadov, ale pohľad opačný - príspevky poľnohospodárstva k plneniu cieľov EZD. Copa a Cogeca tento prístup nepodporujú a štúdiu označujú za politický dokument.

Výmena názorov na medzinárodný obchod

USA: Generálny sekretár informoval o rokovaní s Davidom Salmonsenom (American Farm Bureau

Federation). Obchod s EÚ aktuálne nie je prioritnou témou administratívy USA.

Mercosur: Komisia zvažuje rozdelenie dohody na 2 časti kvôli urýchleniu ratifikácie, s čím Copa a Cogeca nesúhlasia. V samotnej dohode sa nepredpokladajú žiadne zmeny.

Austrália: Rokovania medzi EÚ a Austráliou prebehli v týždni od 9. - 19. marca, netýkali sa prístupu na trh. Ďalšie kolo sa predpokladá v júni.

Nový Zéland: Rokovania sa konali v dňoch 22. - 30. marca, netýkali sa prístupu na trh.

V diskusii DK reprezentant vyjadril obavy z plnenia cieľov EZD a súčasného otvárania trhu EÚ krajinám Mercosuru. Podporil ho aj ES reprezentant, ktorý upozornil, že EÚ je čistý vývozca poľnohospodársko-potravinárskych produktov.

Výmena názorov na situáciu na trhu a na zložité klimatické podmienky

Mrazy najviac postihli FR, IT a ďalších 10 zemí. FR vláda už slúbila podporu zasiahnutým poľnohospodárom vo výške 1 mld. eur. FR zástupca hovoril o bezprecedentnej situácii najmä v odvetví vína, ovocia, zeleniny a orných plodín. Podporu FR vlády ocenil, ale pripomenul, že iba 30 % poľnohospodárov vo FR bolo poistených na tento typ škody.

GR reprezentantka informovala o obrovskej katastrofe, v mnohých prípadoch dosahuje 100 % strát poľnohospodárskej produkcie. Poškodené sú mandle, hrušky, marhule, slivky, nektarinky, višne, broskyne a straty hlási aj vinohradníctvo. Prvý odhad strát je v hodnote 300 mil. eur.

Predseda júca informovala o dopadoch vtáčej chrípky, AMO a klimatických problémoch. Situáciu označila za veľmi frustrujúcu.

Generálny sekretár na záver upozornil na článok v POLITICO Pro o lobbistických akciách Copa a Cogeca v súvislosti s prípravou delegovaného aktu týkajúceho sa taxonómie.

Spoločné prezídiá COPA a COGECA

Schválenie účtovníctva Copa a Cogeca za rok 2020

Člen finančného výboru Roomet Sõrmus (EE) informoval, že účtovný rok 2020 bol uzatvorený s veľmi dobrými výsledkami a účtovný výsledok odporučil na schválenie. Napriek očakávanému schodku 223 844 € došlo k prebytku vo výške 590 756 €. Výška finančnej rezervy dosahuje 7 530 710 €. Pokiaľ bude pozitívny trend pokračovať, zväzi finančný výbor zníženie členských príspevkov za rok 2022.

Účtovná uzávierka za rok 2020 bola schválená bez námietok.

Výmena názorov s Januszom Wojciechowskim o budúcej SPP, akčnom pláne pre ekologické poľnohospodárstvo a propagačnej politike poľnohospodárskych výrobkov

Komisár označil proces rokovaní v trialógoch za dobrý, ale treba dosiahnuť dohodu pri niektorých témach, ako je vyčlenenie obálky I. piliera pre ekoschémy, podmienenosť a nástroje prerozdelenia dotácií. Pri horizontálnom nariadení zostáva dojednať finančnú rezervu pre prípad krízy. Pri CMO nariadeniach Komisia nenavrhovala žiadne zásadné zmeny, tie však predložil Parlament. Všetky inštitúcie podľa neho preukázali dobrú vôľu pri nájdení kompromisu s cieľom dosiahnuť dohodu ešte počas PT predsedníctva, aby mohli nové pravidlá SPP platiť včas. Na záver uviedol, že na prechod na udržateľnejšie systémy treba využiť aj iné zdroje než SPP, konkrétne sa zmienil o prostriedkoch plánu na podporu oživenia Európy. Komisár na konci marca poslal list ministrom poľnohospodárstva, v ktorom ich vyzval využiť prostriedky napr. na rozvoj spracovateľského priemyslu a na zlepšenie lokálnych trhov. Ďalej informoval o svojej účasti na rokovaní výboru Európskeho parlamentu k občianskej iniciatíve Koniec klietkovej doby. Za nedorozumenie označil údajnú podporu zákazu klietkových chovov, osobne vyjadril podporu zmene systému všeobecne. Upozornil, že v EÚ ide skôr o veľké industriálne chovy. Vysoko koncentrovanú živočíšnu produkciu odmietol označiť za poľnohospodárstvo.

IE reprezentant upozornil komisára, že musí hájiť záujmy všetkých poľnohospodárov, aj veľké podniky. Zároveň vyzval k väčšej flexibilitě pri štandardoch GAEC.

ES zástupca vyjadril obavy z propagácie ekologického poľnohospodárstva v EÚ a vyzval na zohľadnenie situácie na trhu. Skonštatoval, že nové šľachtiteľské techniky môžu v budúcnosti pomôcť pri dopadoch zmeny klímy, vyzval preto Komisiu na prijatie jasnej a vedecky podloženej pozície.

IT zástupca vyjadril svoj nesúhlas s komentármi komisára na Twitteri, v ktorých kritizoval nadmernú koncentráciu chovu hospodárskych zvierat v EÚ. Upozornil, že malé a veľké poľnohospodárske podniky v EÚ plnia najvyššie štandardy na svete, všetci plnia požiadavky trhu a sú súčasťou riešenia boja proti klimatickej zmene a všetci musia mať istotu úspešnej budúcnosti. Kritizoval aj chýbajúce posúdenie dopadov stratégie F2F a vyzval na flexibilitu členských štátov pri definovaní svojich ekoschém.

Komisár k svojej činnosti na sociálnych sieťach uviedol, že bol motivovaný snahou ochrániť malé farmy, ktoré nie sú schopné ekonomicky prežiť agresívnu hospodársku súťaž. K podpore ekologickej produkcie uviedol, že malé a stredné podniky nemajú inú možnosť než prejsť na ekologický typ produkcie, pretože nemôžu konkurovať veľkým podnikom so stovkami tisícok nosníc. Podľa SE reprezentanta je extrémne dôležité, aby komisár chápal štruktúru poľnohospodárstva v EÚ. K reforme SPP uviedol, že je dôležité, aby redistribúcia platieb bola pre členské štáty dobrovoľná, poskytovanie prostriedkov iba malým poľnohospodárom by v SE spôsobilo problémy. Ďalej uviedol, že všetci poľnohospodári v EÚ budú postihnutí znížením priamych platieb, pokiaľ nebudú schopní plniť ekoschémy. Preto vyzval na dostatočnú flexibilitu členských štátov pri definícii ekoschém.

FR reprezentant upozornil, že na zvýšenie ekologickej produkcie je potreba, aby bol po nej na trhu dopyt. Upozornil aj na aktuálne dopady klimatických podmienok v niektorých krajinách (FR, ES, IT, GR, juh DE, atď.) a chcel vedieť, aké konkrétne kroky Komisia plánuje podniknúť.

Komisár súhlasil, že EÚ stanovila veľmi ambiciózne ciele týkajúce sa ekologického poľnohospodárstva a zdôraznil dôležitosť rozvoja lokálnej produkcie. Komisia podporuje prechod na ekologické poľnohospodárstvo (prostredníctvom navrhnutých ekoschém v I. pilieri). Čo sa týka komplikovaných podmienok počasia, zatiaľ nemohol zdieľať informácie o krokoch Komisie.

Výmena názorov s Césarom Cortesom (Stále zastúpenie PT pri EÚ) o prioritách PT predsedníctva

César Cortes potvrdil ambície PT predsedníctva dosiahnuť dohodu o SPP do konca mája, počas supertrialógu v marci sa podarilo dokončiť niekoľko dôležitých prvkov, napr. nový model

vykonávania politiky, vinohradníctvo, povoľovanie výsadby révy. Dohodu sa zatiaľ nepodarilo dosiahnuť pri nástrojoch redistribúcie platieb. Pri zelenej architektúre sa rokuje o vyčlenení rozpočtu pre ekoschémy, ďalšie debaty sa týkajú štandardov GAEC (najmä 4, 8, 9).

V diskusii FR zástupca upozornil na GAEC 8 (striedanie plodín) a spolu s ním viacerí zástupcovia vyzvali na zaistenie rozumnej miery flexibility. IE reprezentant upozornil na výrazne odlišné podmienky a typy pôd v IE, čo môže mať dopad na plnenie ekoschémy a odmeňovanie poľnohospodárov. Informoval sa aj na GAEC 2.

César Cortes potvrdil súčasné diskusie o miere flexibility pri niektorých GAEC a ich znení. GAEC 2 neznepokojuje iba IE, ale aj pobaltské a severské krajiny, čo berie PT predsedníctvo do úvahy. Pri GAEC 9 je predmetom debát nielen percento, ale aj to, čo bude do neproduktívnych prvkov zahrnuté. Pri ekoschémach označil za kľúčové dosiahnuť dohodu o percentuálnom vyčlenení obálky a maxime flexibility na ich definovanie. Plnenie ekoschémy bude nad rámec povinnej podmienenosti, za ich plnenie budú poľnohospodári odmeňovaní. Ekoschémy si stanovujú členské štáty vo svojich strategických plánoch.